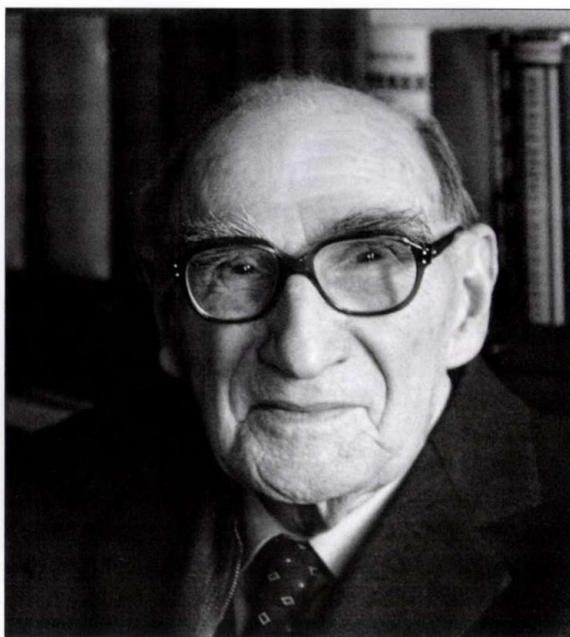

Papp Géza halálára

Február 26.-án, 98 éves korában meghalt Papp Géza, a magyar zenetörténet kiváló kutatója. A visszahúzó, háttérben munkálkodó emberek közé tartozott. Csöndes jelenlétét magától értődőnek tartottuk, pótolhatatlanságára csak elvesztésekor ébredünk rá.

1915. április 29-én született Budapesten. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán 1934 és 1941 között hármas képzésben részesült: irányt adó művész-pedagógusok keze alatt egyházkarnagyi és középiskolai énektanári oklevelet (Harmat Artúr, Bárdos Lajos, Ádám Jenő), az orgona tanszakon (Zalánfy Aladár) végbizonyítványt szerzett. Legnagyobb eredményeit zenetudósként érte el, de eredeti szakágaihoz is hű maradt. 1941–1960 között tanítóképzésben, gimnáziumban és zenei általános iskolában éneketanárként, 1946–59 között egyházkarnagyként is tevékenykedett, 1960-tól kezdve nyugdíjazásáig (1977) a Tankönyvkiadó felelős szerkesztőjeként dolgozott, pedagógiai kiadványok szerkesztője és társszerzője volt. A zenetudományok kandidátusa címet 1971-ben nyerte el.

Gazdag tudományos életművéből két témakört emelünk ki. A fiatal Papp Géza érdeklődését a dallamtörténet kérdései keltették fel. Nem tudom, csak gondolom, hogy nem véletlenül kezdte pedagógiai működését a Csíkszeredai Római Katolikus Főgimnáziumban, a Kájoni János munkáit őrző csíksomlyói ferences könyvtár közvetlen szomszédságában. 1942–44 között, majd 1956-ban sorra járta az erdélyi szerzetesi, kollégiumi, városi könyvtárakat és kéziratárakat, többek között Kolozsváron, Marosvásárhelyen, Nagyszebenben, Sepsiszentgyörgyön vizsgálódott. A későbbiekben a 17. század magyar vokális zenéjében jelentkező idegen hatásokat, énekelt dallamaink eredetét kutatta, ezzel összefüggésben élénken foglalkoztatták a magyar-lengyel zenei kapcsolatok. Mintegy 25 éves anyaggyűjtő és feldolgozó munka után, 1970-ben adta közre a *Régi Magyar Dallamok Tára* sorozat második tagjaként *A XVII. század énekelt dallamai* című kötetét, a magyar zenetudomány egyik alapvető kézikönyvét. Papp Géza a könyv Bevezetésében így fogalmazott: „Ez a kötet egyrészt irodalomtörténészeink párhuzamosan folyó nagy vállalkozásának, a »Régi Magyar Költők Tára« XVII. századi sorozatának

FELVÉGI ANDREA FELVÉTELE

kiegészítéseként fogható fel, másrészt az MTA Népzene-kutató Csoportjának egyre terebélyesedő, a régmúlt zenéjére is kiterjedő munkálataihoz adhat történeti adalékokat.” Nem született volna meg nélküle egy másik kézikönyv, a Bárdos Kornél szerkesztette *Magyarország zenetörténete* II. kötete sem (1990), melynek számos fejezete Papp Géza munkája.

Életének egy másik negyedszázadát a verbunkos zenének, ennek a magyar zenei romantika kibontakozásában jelentős szerepet játszó forráscsoportnak szentelte. Ugyanazzal a körültekintő módszerességgel, több ágon párhuzamosan

haladt a problémák sűrűjében, mint korábbi dallamtörténeti kutatásaiban. Ahogy sorjáznak e témában publikációi, stílusvizsgálat, tudomány- és intézménytörténet, könyvészet és kottakiadás, tipológia és variánskutatás váltja egymást. Szerényen *Bibliográfiai kísérletnek* nevezte azt a tanulmányorozatot, amely időrendben, tematikus jegyzékek formájában adja közre a nyomtatott formában megjelent verbunkos kiadványokat. Nemcsak a könyvészeti adatokat adja meg, hanem a darabok kezdősorait, sőt teljes változatokrét és irodalmát is közli. Ugyanígy veszi számba módszeresen, könyvtáranként, gyűjteményenként haladva a verbunkos zene kézirat forrásait is. Ez utóbbinak legnagyobb vállalkozása *A verbunkos kéziratok emlékei* (1999) című kötet, az Országos Széchényi Könyvtár Zene-műtára verbunkos anyagának feldolgozása.

Papp Géza 1997-ben Szabolcsi Bence díjat, 2005-ben pedig az MTA elnökének előterjesztésére, a zenetudomány terén elért kiemelkedő jelentőségű életművéért a Magyar Köztársasági Érdemrend Tisztikeresztje kitüntetését kapta.

Végző útján a magyar zenetörténet és népzene kutatóinak hálája, köszönete és szeretete kíséri. Legyen áldott az emléke!

DOMOKOS MÁRIA